

Direcció:

Secretaria General

Autors:

Cristina Adroher, Gerència d'Estratègia, persones i Comunicació del CatSalut

Àlicia Avila, sub-directora general d'Ordenació i Desenvolupament Professional

Bea Cruañas, Gabinet Tècnic de la Secretaria General

Aina Plaza, gerent d'Estratègia, Persones i Comunicació del CatSalut

Marc Ramentol, adjunt al cap de Gabinet de la Consellera de Salut

Portada:

El núvol de paraules de la portada s'ha creat amb el contingut dels qüestionaris recollits en finalitzar el I Fòrum de Diàleg Professional i amb les notes que es van prendre de les intervencions realitzades per les entitats i organitzacions del sector que hi van assistir.

Alguns drets reservats

© 2018, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 3.0 de Creative Commons.

La llicència es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/>

Edita:

Secretaria General del Departament de Salut

Edició:

Barcelona, octubre de 2018

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

ÍNDEX DE CONTINGUTS

Presentació	4
Introducció	5
Xifres del I Fòrum de Diàleg Professional.....	5
Prioritats identificades	6
<i>Reconeixement de la necessitat de nous perfils professionals i desplegament de competències.....</i>	<i>6</i>
<i>Formació Universitària i Formació Professional.....</i>	<i>6</i>
<i>Mesures organitzatives</i>	<i>7</i>
<i>Formació sanitària especialitzada.....</i>	<i>7</i>
<i>Desenvolupament professional continu (DPC)</i>	<i>7</i>
<i>En relació amb el Fòrum de Diàleg Professional</i>	<i>8</i>
<i>Qualitat de l'ocupació</i>	<i>8</i>
<i>Mesures de model assistencial.....</i>	<i>8</i>
<i>A destacar</i>	<i>9</i>
Com seguim	11

PRESENTACIÓ

El I Fòrum de Diàleg Professional, celebrat a l'espai BITAL de l'Hospitalet de Llobregat el passat 19 de setembre, va oficialitzar el tret de sortida d'un procés que té com a objectiu alinear les polítiques de planificació i d'ordenació professionals amb els models d'atenció que hem d'impulsar com a sistema sanitari per donar resposta a les noves necessitats de salut de la nostra població. És un objectiu compartit per tots els organismes, les institucions i les entitats representades al Fòrum de Diàleg Professional, tal com va quedar palès en la reunió constitutiva. Aquest procés girarà entorn d'un dels pilars bàsics del nostre sistema sanitari: els professionals i tot allò que modula el seu exercici habitual. És un procés que, com no podia ser d'una altra manera, tots afrontem des del màxim rigor i compromís i amb la voluntat de sumar el coneixement que atresora cada organisme, institució o entitat per assolir l'objectiu que ens hem proposat.

És amb aquest esperit de rigor i d'esforç compartit que presentem aquest primer document del Fòrum de Diàleg Professional, en el qual trobareu una síntesi de les aportacions que ens vau fer arribar un cop acabada la reunió. Es tracta de propostes molt valuoses que sens dubte s'hauran de tenir en compte en la fase del procés en què ens proposem concretar els reptes professionals.

Finalment, en nom de la nostra consellera i meu, m'agradaria traslladar-vos un doble agraïment. D'una banda, pel compromís ferm que heu mostrat en aquest projecte, tal com demostren les aportacions fetes durant la reunió i les que vam recollir en acabar-la. I, de l'altra, pel rigor i l'honestedat que demostren les vostres aportacions en identificar majoritàriament reptes que inequívocament s'han d'abordar en aquest fòrum professional. Encertar bé amb els reptes que plantegem entre totes i tots és fonamental per reeixir en aquest propòsit compartit. Va ser una idea àmpliament compartida el dia de la reunió: els reptes de present són indefugibles, però els reptes de futur, inajornables. Hem començat amb pas ferm i decidit.

Seguim treballant.

Laura Pelay
Secretària general

INTRODUCCIÓ

Aquest document conté una síntesi de les 132 propostes que van fer arribar, a través dels formularis que es recollien a la sortida de la reunió, les entitats participants al I Fòrum de Diàleg Professional. Per tal de facilitar-ne la comprensió, hem agrupat les propostes que identifiquen un mateix objectiu, encara que contenen matisos que no afecten el concepte general de la prioritat detectada, amb el resultat de 55 prioritats repartides en 8 àmbits diferents. El redactat final de les prioritats vol ser l'essència de les aportacions fetes i hi incorpora alguns d'aquests matisos. Algunes de les prioritats identificades no corresponen necessàriament a l'àmbit d'aquest Fòrum, n'hi ha que s'estan debaten en altres fòrums i grups de treball que ja estan en marxa, però tot i així s'han incorporat en aquest document.

El document que presentem es concep estrictament com un retorn estructurat de les aportacions fetes durant el I Fòrum de Diàleg Professional, en un gest de corresponsabilitat que entenem que ens pertoca com a Departament de Salut. No pretén, per tant, fer una anàlisi exhaustiva de les prioritats identificades ni tampoc tancar el debat sobre la identificació de les prioritats en les polítiques de planificació i ordenació professionals. Aquests són els objectius que s'hauran d'abordar durant el període d'identificació de reptes que seguirà a la fase que encetarem els propers dies, la qual té com a objectiu acordar els escenaris de present en relació amb les professions sanitàries.

XIFRES DEL I FÒRUM DE DIÀLEG PROFESSIONAL

- Celebració del I Fòrum de Diàleg Professional a on es convoquen **72 institucions i agents dels sistema** ⇒ **57** són entitats i organitzacions del sector ⇒ **5**, organitzacions sanitàries; **27**, corporacions professionals; **5**, societats científiques; **4**, sindicats; **12**, organitzacions docents i **4**, entitats ciutadanes.
- **40 entitats i organitzacions del sector** emplenen el qüestionari per identificar les prioritats ⇒ s'identifiquen **132 propostes** ⇒ queden sintetitzades en **55 prioritats** repartides en **8 àmbits**:

- 1 NOUS PERFILS PROFESSIONALS I DESPLEGAMENT DE COMPETÈNCIES
- 2 FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA I FORMACIÓ PROFESSIONAL
- 3 MESURES ORGANITZATIVES
- 4 FORMACIÓ SANITÀRIA ESPECIALITZADA
- 5 DESENVOLUPAMENT PROFESSIONAL CONTINU
- 6 EN RELACIÓ AL FÒRUM DE DIÀLEG PROFESSIONAL
- 7 QUALITAT DE L'OcupACIÓ
- 8 MODEL ASSISTENCIAL

PRIORITATS IDENTIFICADES

1 RECONeixEMENT DE LA NECESSITAT DE NOUS PERFILS PROFESSIONALS I DESPLEGAMENT DE COMPETÈNCIES

- Incorporar noves professions i nous rols professionals especialment a l'atenció primària en funció de la realitat de les necessitats.
- Incorporar altres professionals als equips de salut: terapeutes ocupacionals, logopedes, podòlegs, fisioterapeutes i dietistes-nutricionistes.
- Reconèixer els biòlegs i treballadors socials com a professions sanitàries.
- Reconèixer el paper dels òptics optometristes com a agents en salut visual primària.
- Redefinir funcions i perfils.
- Desenvolupar les competències ja existents.
- Desenvolupar la "prescripció infermera".
- Desplegar i reconèixer les especialitats infermeres (inclou: especial èmfasi en l'especialitat d'infermeria familiar i comunitària).
- Apropar les ràtios de professionals als estàndards europeus.

2 FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA I FORMACIÓ PROFESSIONAL

- Millorar la coordinació entre les universitats, el sistema de salut i els respectius departaments (inclou treballar conjuntament per tal que els plans d'estudi s'adeqüin a la realitat professional).
- Revisar els plans d'estudi de les professions sanitàries per adequar-los a les noves necessitats i realitats (inclou: establir quin perfil competencial han de tenir els professionals de la salut, revisar les competències específiques i transversals, aprofundir en el treball col·laboratiu i la formació conjunta...)
- Revisar els plans d'estudis de medicina per fer més atractiva la branca de medicina familiar i comunitària.
- Elaborar el mapa de recursos i formacions universitàries.
- Garantir el nombre adequat i el relleu en el professorat universitari (inclou augmentar la plantilla de professorat).
- Preveure la repercussió dels canvis socials i de salut per formar nous professionals.
- Adaptar la formació al progrés científic.

3 MESURES ORGANITZATIVES

- Promoure la disponibilitat de professionals en el territori d'acord amb les necessitats detectades.
- Tenir en compte l'opinió dels professionals en les reformes del sistema sanitari.
- Adequar els models d'organització a les noves necessitats i als models d'atenció (inclou: promoure l'autogestió).
- Evitar la sobrecàrrega assistencial.
- Incorporar de forma immediata infermeres en llocs de decisió.
- Millorar la representació infermera al Departament de Salut.
- Potenciar les TIC i la humanització.
- Augmentar l'atracció dels llocs de treball de cara a captar i retenir talent.
- Analitzar les migracions dels professionals de la salut.

4 FORMACIÓ SANITÀRIA ESPECIALITZADA

- Tenir en compte els professionals estrangers sense especialitat i amb formació diferent (inclou: el reconeixement d'especialistes d'altres països).
- Reconèixer la tasca docent dels centres sanitaris i dels seus professionals.
- Revisar el sistema MIR.
- Augmentar la capacitat docent de la xarxa d'unitats docents (inclou incrementar les places de MIR, millorar la capacitat d'atracció i prioritzar les places MFic i PIR).
- Promoure la intervenció activa de les societats científiques en la formació dels residents.
- Estudiar l'acreditació, la formació i la qualificació del psicòleg general sanitari.

5 DESENVOLUPAMENT PROFESSIONAL CONTINU (DPC)*

- Promoure el desenvolupament professional continu (inclou: formació continuada dels professionals, recerca...).
- Fer participar la universitat en la formació al llarg de la vida.
- Reconèixer el desenvolupament professional continu (inclou: desplegar polítiques interdepartamentals i interprofessionals).
- Repensar i integrar els models de desenvolupament professional i l'acreditació.

** El DPC és el procés de manteniment i millora de les competències professionals. Engloba la formació continuada i totes les fórmules d'aprenentatge i de millora que van més enllà dels cursos, seminaris o tallers, ja que el o la professional ha de ser capaç de transformar en aprenentatge i millora tots aquells reptes de la seva experiència que el fan créixer per tal de mantenir-se competent. Els codis deontològics o ètics de diverses professions de les ciències de la salut inclouen el compromís amb el manteniment d'aquesta competència.*

6 EN RELACIÓ AMB EL FÒRUM DE DIÀLEG PROFESSIONAL

- Elaborar un diagnòstic honest de la situació, amb claredat en el propòsit i amb els principis que requereixen aquest procés (anàlisi de les previsions de jubilació i anàlisi del futur de les professions).
- No esperar un any i donar solucions a les necessitats més urgents.
- Crear un observatori de les professions sanitàries.

7 QUALITAT DE L'OCUPACIÓ

- Millorar les condicions de treball (inclou: combatre la temporalitat, facilitar la conciliació personal, laboral i familiar...).
- Homogeneïtzar les condicions laborals.
- Repensar la carrera professional i la seva retribució.
- Millorar els salaris (inclou: analitzar els salaris actuals).
- Articular un tipus de “contracte” per als professionals que exerceixen en l'àmbit de la salut i que no estan en el marc estatutari, ja que no hi ha especialitats específiques però exerceixen com a professionals sanitaris.

8 MESURES DE MODEL ASSISTENCIAL

- Identificar què necessita la persona usuària dels serveis de salut i què li ha d'aportar el sistema i els seus professionals.
- Caminar cap a un model d'atenció integral social i sanitària, centrat en el pacient (inclou: prioritzar les tasques de prevenció i el treball multidisciplinari i interdisciplinari).
- Enfortir la participació ciutadana en els processos.
- Definir quin model d'atenció és el més idoni per satisfer les necessitats de salut.
- Prioritzar l'atenció primària i comunitària.
- Incorporar les entitats de pacients perquè siguin part de l'equip assistencial de forma habitual.
- Adaptar el sistema d'atenció primària segons les millors pràctiques dels millors equips.
- Estudiar el paper de l'oficina de farmàcia com a porta de contacte principal amb el sistema (inclou: estudiar models ja en marxa a altres països de com els professionals aporten el màxim valor; diluir les barreres entre professionals i àmbits per assolir tant l'apropament i l'arrelament com la màxima eficiència).
- Millorar la formació als cuidadors dels pacients.
- Millorar el finançament del sistema sanitari i formatiu.

- Augmentar la implicació del Departament d'Ensenyament en la prevenció de conductes de risc contra la salut dels nens i els adolescents.
- Crear una xarxa única de professionals sanitaris per a la comunicació i informació.

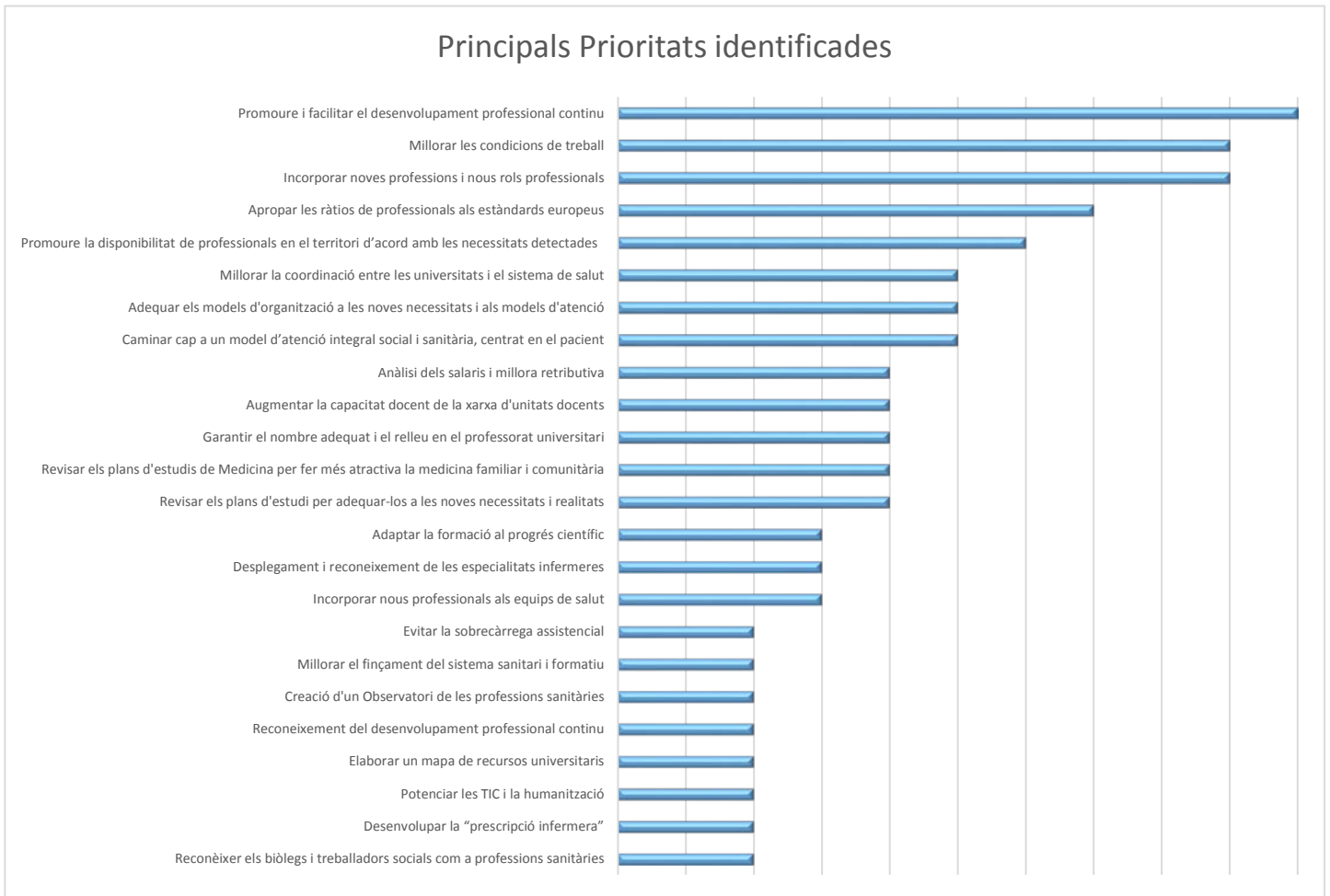
◆ A DESTACAR

Les 132 propostes fetes per les entitats i organitzacions del sector s'agrupen en 8 àmbits. En el gràfic següent es representa la distribució d'aquestes propostes segons l'àmbit.

- 3 de cada 4 propostes responen a àmbits de debat propis del Fòrum de Diàleg Professional.
- Els 3 primers àmbits (*Nous perfils professionals i desplegament de competències; Formació Universitària i FP, i Mesures Organitzatives*) contenen **més de la meitat** de les propostes fetes per les entitats assistents al Fòrum de Diàleg Professional.

Les 132 propostes fetes per les entitats i organitzacions del sector se sintetitzen en 55 prioritats. En el gràfic següent s'identifiquen quines han estat, d'aquestes 55 prioritats, les més repetides.

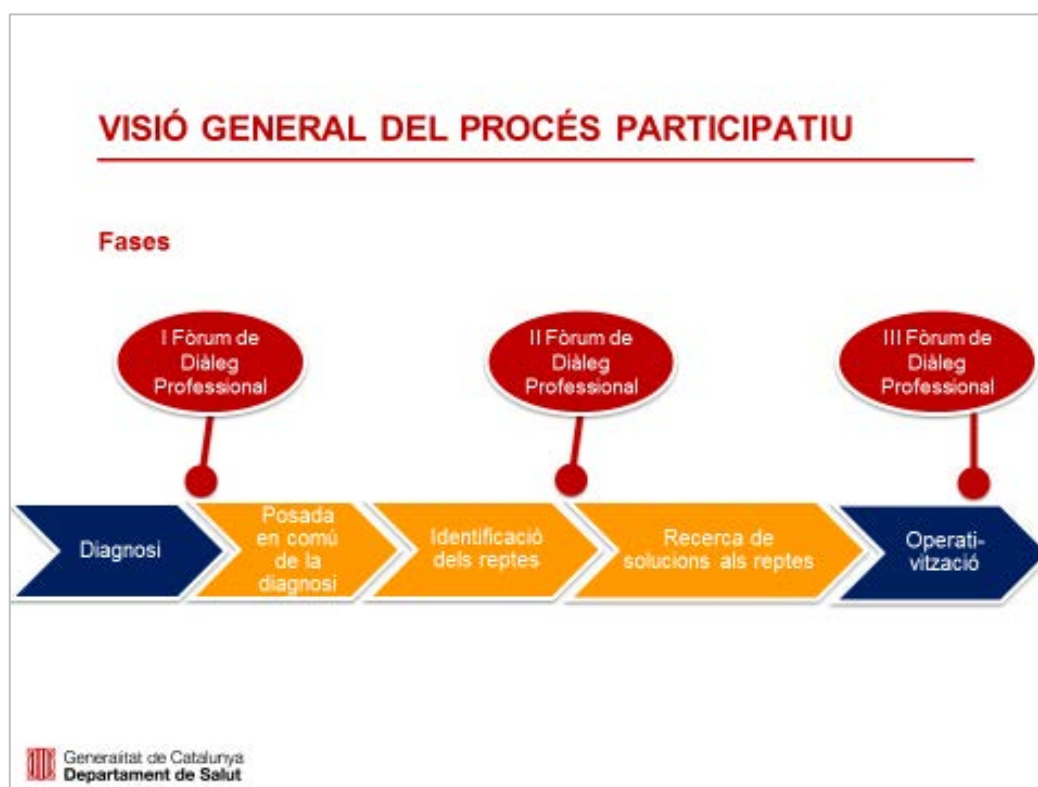

- 5 prioritats sintetitzen el 42% de les propostes de les entitats (*Promoure i facilitar el desenvolupament professional continu, Millorar les condicions de treball, Incorporar noves professions i nous rols professionals, Apropar les ràtios de professionals als estàndards europeus, Promoure la disponibilitat de professionals en el territori d'acord amb les necessitats detectades*)
- De les prioritats identificades, un 76% tenen 2 o més mencions.

COM SEGUIM

La diversitat de les prioritats identificades, així com la pluralitat d'àmbits en què s'inscriuen, reforcen la necessitat que l'espai de debat que esdevé el Fòrum de Diàleg Professional sigui també divers i plural. Amb una mirada ràpida a les prioritats, es fa evident que són molts els actors que intervenen en el desenvolupament de la vida professional al llarg de les seves diferents etapes. Unes etapes, totes elles, igual de rellevants a l'hora de configurar el perfil i el rol que desenvolupen les diferents professions en el sistema sanitari del nostre país.

El proper dia 17 d'octubre comença la segona fase del procés de debat professional i la primera que serà pròpiament participada per totes les entitats integrades en el Fòrum de Diàleg Professional. L'objectiu d'aquesta fase serà consensuar un diagnòstic de partida de les professions sanitàries al nostre país, els factors que en modulen la seva disponibilitat i els seus principals indicadors. Un pas indispensable per abordar amb garanties la fase següent és la identificació dels reptes professionals a què hem de donar resposta com a sistema sanitari i en què, aquest cop sí, moltes de les prioritats que van expressar-se durant la reunió plenària del passat 19 de setembre i les resultants de les aportacions de les entitats que recull aquest document formaran part del nucli del debat.

Font: Diapositiva "Primers passos del Fòrum de Diàleg Professional" presentada al I Fòrum de Diàleg Professional